

ISIRI
13495
1st. Edition

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
 مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران
۱۳۴۹۵
چاپ اول

محافظه‌ای شخصی چشم برای جوشکاری و
فنون مرتبط - فیلترها - الزامات عبور پرتو و
به کارگیری

Personal eye-protectors for welding and
related techniques - Filters - Utilisation and
transmittance requirements

ICS:13.340.20

بهنام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مركب از کارشناسان مؤسسه^{*} صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1- International organization for Standardization

2 - International Electro technical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrologie Legal)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«محافظه های شخصی چشم برای جوشکاری و فنون مرتبط - فیلتر ها - الزامات عبور
پرتو و به کارگیری»

سمت و یا نمایندگی

رئیس

محمد رضازاده، ایمان
(دکترای تخصصی مهندسی پزشکی)

هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات،
دانشکده مهندسی پزشکی

دبیران (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

asheraci, zehra

(فوق لیسانس مهندسی مکانیک)

کارشناس

حق‌شنو، مرجان

(لیسانس مهندسی پزشکی)

اعضا (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

ادب آوازه، عبدالوهاب

(کارشناس ارشد مهندسی مکانیک)

شرکت سنجش کیفیت پارس

احمدی، نرگس خاتون

(کارشناس مهندسی متالورژی)

انجمن جوشکاری و آزمایش‌های غیر مخرب ایران

ایمانیان نجف آبادی، رضا

(کارشناس مهندسی متالورژی)

هیئت علمی پژوهشکده علوم پایه کاربردی جهاد دانشگاهی
شهید بهشتی

پارسا فر، ناهید

(فوق لیسانس فیزیک)

هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات،
دانشکده مهندسی پزشکی

پروانه، سامان

(دکترای تخصصی مهندسی پزشکی)

کارشناس

جوادی متقی، نرجس

(فوق لیسانس فیزیک)

شرکت سنجش کیفیت پارس

حاتمی منفرد، علیرضا

(کارشناس ارشد متالورژی)

عجمی، عاطفه

(فوق لیسانس مهندسی سیستم های اقتصادی اجتماعی)

مدیر آزمایشگاه اپتیک جهاد دانشگاهی صنعتی شریف

غفوری، وحید

(فوق لیسانس فیزیک)

هیئت علمی پژوهشکده علوم پایه کاربردی جهاد دانشگاهی

شهید بهشتی

پیش‌گفتار

استاندارد "محافظه‌های شخصی چشم برای جوشکاری و فنون مرتبط - فیلترها-الزامات عبور پرتو و به کارگیری" که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تهیه و تدوین شده و در سیصدمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۹ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 4850: 1979, Personal eye-protectors for welding and related techniques - Filters - Utilisation and transmittance requirements

محافظه‌های شخصی چشم برای جوشکاری و فنون مرتبط - فیلترها-الزامات عبور پرتو و به کارگیری

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، مشخص کردن شماره گذاری^۱ و الزامات عبور پرتو برای فیلترهایی است که به منظور حفاظت کاری در انجام عملیات دستی شامل جوشکاری، لحیم جوشکاری، شیارزنی قوسی^۲ و برشکاری حرارتی^۳ مورد استفاده قرار می‌گیرند. همچنین این استاندارد در انتخاب و استفاده از این فیلترها راهنمایی‌هایی ارائه می‌دهد.

محافظه‌های چشم که با فنون فوق استفاده می‌شوند باید الزامات کلی ارائه شده در استاندارد ISO 4849 را برآورده سازند. استاندارد ISO 4849 ملاحظات کلی مربوط به محافظه‌های چشم از جمله شناسایی را در بر می‌گیرد.

روش‌های آزمون اپتیکی محافظه‌های چشم در استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۸۶۶ ارائه شده است.
روش‌های آزمون غیر اپتیکی محافظه‌های چشم در استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۸۶۵ ارائه شده است.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۱ استاندارد ملی ایران ۱۲۸۶۵: سال ۱۳۸۹، محافظه‌های شخصی چشم - روش‌های آزمون غیر اپتیکی

۱-۲ استاندارد ملی ایران ۱۲۸۶۶: سال ۱۳۸۹، محافظه‌های شخصی چشم - روش‌های آزمون اپتیکی

۲-۱ ISO 4007, Personal eye-protectors - Vocabulary

۲-۲ ISO 4849, Personal eye-protectors - Specifications

۳ شماره‌گذاری فیلترها

جدول کامل شماره‌گذاری فیلترها در بند ۳ از استاندارد ISO 4849 ارائه شده است.

1- Numbering

2- Braze-welding

3- Arc gouging

4- Thermal cutting

نماد این فیلترها تنها رده حفاظتی مربوط به فیلتر، از ۱/۲ تا ۱۶ را شامل می‌شود (به بند ۴ مراجعه شود).

۴ الزامات عبور پرتو

۱-۴ مشخصات کلی

تعاریف عبور پرتو در استاندارد ISO 4007 ارائه شده است.

تعیین عبور پرتو در بند ۵ از استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۸۶۶ توصیف شده است.

تغییرات عبور پرتو اندازه‌گیری شده از طریق روش^۱ یک پرتو نور با قطر ۵ mm از کل سطح فیلتر، به جز منطقه حاشیه‌ای با پهنای ۵ mm، باید در محدوده‌ای که در جدول ۲ از استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۸۶۶ به عنوان "عدم قطعیت نسبی" تعیین شده است، باقی بماند.

الزامات عبور پرتو برای فیلترهای مورد استفاده در جوشکاری و فنون مرتبط در جدول ۱ ارائه شده است.

مشخصات اضافی:

الف- بین nm ۲۱۰ و ۳۱۳، عبور پرتو نباید از مقدار مجاز برای nm ۳۱۳ فراتر رود.

ب- بین nm ۳۱۳ و ۳۶۵، عبور پرتو نباید از مقدار مجاز برای nm ۳۶۵ فراتر رود.

پ- بین nm ۳۶۵ و ۴۰۰، میانگین عبور پرتو طیفی نباید از میانگین عبور پرتو نورانی τ فراتر رود.

یادآوری ۱- مقادیر عبور پرتو نورانی بر اساس توزیع طیفی منبع نور A از CIE^۲ است.

یادآوری ۲- با درنظر گرفتن حدود عدم قطعیت نسبی ارائه شده در جدول ۲ از استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۸۶۶، ممکن است مقادیر حداقل و حداکثر عبور پرتو نورانی فراتر رود.

یادآوری ۳- مقادیر عبور پرتو IR با ادغام داده فتوомتریک تعیین می‌شوند.

1- Scanning

2- International commission on illumination

جدول ۱- الزامات عبور پرتو

عبور پرتو میانگین حداکثر در طیف فروسرخ		عبور پرتو نورانی		حداکثر عبور پرتو در طیف فرابنفش		عدد مقیاس
MIR	NIR	T_v	$T_{(A)}$	۳۶۵ nm	۳۱۳ nm	
IR متوسط ۱۳۰۰-۲۰۰۰ nm	نرديك IR ۷۸۰-۱۳۰۰ nm	حداکثر٪	حداکثر٪	۳۶۵ nm٪	۳۱۳ nm٪	
۳۷٪	۳۷٪	۷۴,۴	۱۰۰	۵۰	۰,۰۰۰۳	۱۲
۳۳	۳۳	۵۸,۱	۷۴,۴	۳۵	۰,۰۰۰۳	۱۴
۲۶	۲۶	۴۳,۲	۵۸,۱	۲۲	۰,۰۰۰۳	۱۷
۱۳	۲۱	۲۹,۱	۴۳,۲	۱۴	۰,۰۰۰۳	۲۰
۹,۶	۱۵	۱۷,۸	۲۹,۱	۶,۴	۰,۰۰۰۳	۲۵
۸,۵	۱۲	۸,۵	۱۷,۸	۲,۸	۰,۰۰۰۳	۳
۵,۴	۶,۴	۳,۲	۸,۵	۰,۹۵	۰,۰۰۰۳	۴
۳,۲	۳,۲	۱,۲	۳,۲	۰,۳۰	۰,۰۰۰۳	۵
۱,۹	۱,۷	۰,۴۴	۱,۲	۰,۱۰	۰,۰۰۰۳	۶
۱,۲	۰,۸۱	۰,۱۶	۰,۴۴	۰,۰۳۷	۰,۰۰۰۳	۷
۰,۶۸	۰,۴۳	۰,۰۶۱	۰,۱۶	۰,۰۱۳	۰,۰۰۰۳	۸
۰,۳۹	۰,۲۰	۰,۰۰۲۳	۰,۰۶۱	۰,۰۰۴۵	۰,۰۰۰۳	۹
۰,۲۵	۰,۱۰	۰,۰۰۸۵	۰,۰۲۳	۰,۰۰۱۶	۰,۰۰۰۳	۱۰
۰,۱۵	۰,۰۵۰	۰,۰۰۳۲	۰,۰۰۸۵	۰,۰۰۰۶۰	مقدار کمتر یا مساوی عبور پرتو برای ۳۶۵nm است	۱۱
۰,۰۹۶	۰,۰۲۷	۰,۰۰۱۲	۰,۰۰۳۲	۰,۰۰۰۲۰		۱۲
۰,۰۶۰	۰,۰۱۴	۰,۰۰۰۴۴	۰,۰۰۱۲	۰,۰۰۰۰۷۶		۱۳
۰,۰۴	۰,۰۰۷	۰,۰۰۰۱۶	۰,۰۰۰۴۴	۰,۰۰۰۰۲۷		۱۴
۰,۰۲	۰,۰۰۳	۰,۰۰۰۰۶۱	۰,۰۰۰۱۶	۰,۰۰۰۰۰۹۴		۱۵
۰,۰۲	۰,۰۰۳	۰,۰۰۰۰۲۹	۰,۰۰۰۰۶۱	۰,۰۰۰۰۰۳۴		۱۶

۲-۴ مشخصه مخصوص فیلترهای جوشکاری با گاز همراه شار^۱

هنگامی که یک شار در جوشکاری گاز استفاده می‌شود، نور ساطع شده توسط منبع اغلب در نور تک رنگ یک یا چند طول موج بسیار غنی است، که ادامه کار در شرایط مطلوب را بسیار مشکل می‌کند. برای مثال این واقعیت است که، نور سدیم در تابش $\lambda = ۵۸۹ nm$ یا نور لیتیوم در تابش $\lambda = ۶۷۱ nm$ غنی است. به منظور حذف ناسازگاری ناشی از این انتشار فراوان تابش تک رنگ، توصیه می‌شود از فیلترها یا ترکیبی از فیلترها با جذب انتخابی خطوط $۵۸۹ nm$ و $۶۷۱ nm$ استفاده شود.

فیلترهایی که این شرایط را برآورده می‌کنند در جدول ۲، بند ۵ با حرف "a" مشخص شده‌اند. عبور پرتو این فیلترها، برای طول موج‌های فوق، باید کمتر از:

۴% برای مقیاس $4a$.

۵% برای مقیاس $5a$.

۶% برای مقیاس $6a$.

۷% برای مقیاس $7a$ باشند.

به علاوه، این فیلترها ویژگی‌های شبیه فیلترهای مربوط به مقیاس‌های ۴، ۵، ۶ و ۷ در جدول ۱ را دارند.

۵ راهنمایی انتخاب و کاربرد

عوامل زیادی در انتخاب تاری^۱ یک فیلتر حفاظتی، در محدوده مرئی، که برای جوشکاری و فنون مرتبط مناسب است، دخیل می‌باشند.

- برای جوشکاری گاز و فنون مرتبط مثل لحیم جوشکاری و برشکاری حرارتی، این استاندارد به نرخ جریان بوری‌ها^۲ ارجاع می‌دهد.

به هر حال، در جوشکاری آلیاژ سبک بهتر است ویژگی‌های شارهایی که بر ترکیب طیف نور ساطع شده تأثیر می‌گذارند، در نظر گرفته شود.

- برای جوشکاری قوسی، شیارزنی قوسی و برشکاری قوسی با پلاسما جریان، عامل اصلی در انتخاب یک گزینه دقیق است.

علاوه بر این، در جوشکاری قوسی الکتریکی، نوع قوس و نوع فلز پایه نیز باید در نظر گرفته می‌شود.

پارامترهای دیگر تأثیر قابل توجهی دارند، اما ارزیابی اثر آنها مشکل است. این پارامترها عبارتند از:

- وضعیت کاربر نسبت به شعله یا قوس. برای مثال، بسته به این که کاربر روی کارش تکیه می‌کند یا موقعیت طول بازو را می‌پذیرد، تغییر حداقل یک مقیاس در تاری ممکن است لازم باشد.

- روشنایی‌های محلی

- عامل انسانی

به این دلایل مختلف، این استاندارد تنها مقیاس‌های حفاظتی را ارائه می‌دهد که بنابر تجربه عملی تایید شده در شرایط عادی برای حفاظت شخصی کاربرها با بینایی طبیعی، هنگام انجام کار از نوع مشخص دستی، معتبر است.

عدد مقیاس فیلتر مورد استفاده را می‌توان از جداول، در تقاطع ستون مربوط به آهنگ شارش^۳ گاز یا جریان و سطر تعیین کننده کاری که باید انجام شود، به دست آورد.

1- Opacity

2- Blow pipes

3 - Flow rate

این جداول برای شرایط کاری متوسط که فاصله چشم جوشکار تا حوضچه فلز مذاب به طور نسبی ۵۰ cm و متوسط شدت روشنایی^۱ به طور نسبی ۱x ۱۰۰ است، معتبر است.

۱-۵ مقیاس‌های حفاظت که برای جوشکاری با گاز و لحیم جوشکاری استفاده می‌شود
مقیاس‌های حفاظت که برای جوشکاری با گاز و لحیم جوشکاری دستی استفاده می‌شود، در جدول ۲ ارائه شده است.

۲-۵ مقیاس‌های حفاظت که برای برشکاری اکسیژن استفاده می‌شود
مقیاس‌های حفاظت که برای برشکاری دستی با اکسیژن در امتداد یک خط روی قطعه کار استفاده می‌شود، در جدول ۳ ارائه شده است.

۳-۵ مقیاس‌های حفاظت که برای برشکاری قوسی پلاسمما استفاده می‌شود
مقیاس حفاظت که برای برشکاری قوسی دستی با پلاسمما در امتداد یک خط روی قطعه کار استفاده می‌شود، در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۲- مقیاس‌های^{*} حفاظت که برای جوشکاری با گاز و لحیم جوشکاری استفاده می‌شود

(آهنگ شارش استیلن، بر حسب لیتر در ساعت) = I				کاری که باید انجام شود
$I > 800$	$200 < I \leq 800$	$70 < I \leq 200$	$I \leq 70$	
۷	۶	۵	۴	جوشکاری و لحیم جوشکاری فلزات سنگین
۷a	۶a	۵a	۴a	جوشکاری با شارهای ساطع‌کننده نور (به ویژه آلیاژهای سبک)

* مطابق شرایط استفاده، مقیاس بزرگتر یا کوچکتر بعدی می‌تواند به کار رود.

جدول ۳- مقیاس‌های^{*} حفاظت که برای برشکاری اکسیژن استفاده می‌شود

آهنگ شارش اکسیژن، بر حسب لیتر در ساعت				کاری که باید انجام شود
8000 تا 4000	4000 تا 2000	2000 تا 900		
۷	۶	۵		برشکاری با اکسیژن

* مطابق شرایط استفاده، مقیاس بزرگتر یا کوچکتر بعدی می‌تواند به کار رود.

یادآوری - $\frac{I}{h}$ (900 تا 2000) و $\frac{1}{h}$ (2000 تا 8000) در اکسیژن، به طور نسبتاً نزدیکی، به ترتیب با استفاده از نازل‌های برشکاری^۲ با قطرهای 1 mm تا 1.5 mm و 2 mm تطابق دارد.

1- Illuminance
2- Cutting nozzle

جدول ۴- مقیاس‌های حفاظت که برای برشکاری قوسی با پلاسما استفاده می‌شود

(جریان، بر حسب آمپر) $I =$			کاری که باید انجام شود
$250 < I \leq 400$	$150 < I \leq 250$	$I \leq 150$	برشکاری حرارتی
۱۳	۱۲	۱۱	
* مطابق شرایط استفاده، مقیاس بزرگتر یا کوچکتر بعدی می‌تواند به کار رود.			

۴-۵ مقیاس‌های حفاظت که در جوشکاری قوسی الکتریکی یا شیارزنی قوسی استفاده می‌شود مقیاس‌های حفاظت که برای جوشکاری قوسی الکتریکی دستی یا شیارزنی قوسی استفاده می‌شود، در جداول ۵-الف و ۵-ب ارائه شده است. در جدول ۵-الف، که مربوط به عملیات جوشکاری قوسی الکتریکی و شیارزنی قوسی است، اختصارات زیراستفاده می‌شود:

- نماد *MIG* مربوط به استفاده از یک قوس حفاظت شده توسط گاز بی‌اثر، با انتقال فلز اسپری محوری؛
- نماد *MAG* مربوط به استفاده از یک قوس حفاظت شده توسط دی‌اکسیدکربن، خالص یا به صورت مخلوط؛
- نماد *TIG* مربوط به استفاده از یک قوس الکترود تنگستنی حفاظت شده توسط یک گاز بی‌اثر؛
- شیارزنی قوسی هوايی^۱ مربوط به استفاده از الکترود کربنی و یک جت هوای فشرده مورد مصرف در برداشت فلز مذاب.

به هنگام خواندن جداول، بهتر است مطالب زیر را به خاطر داشت:
 ستون ۱، "استفاده" کاری که بوسیله فرآيند اعلام شده انجام می‌شود را نشان می‌دهد.
 ستون ۲، "شدت جریان بر حسب آمپر" خوانده می‌شود: حد بالایی $\leq I$ > حد پایینی
 برای مثال، در جوشکاری قوسی فلزی با الکترود محافظدار، فیلتری با عدد مقیاس ۱۱ در محدوده زیر قابل استفاده است:

$$80 < I \leq 175 \text{ A}$$

۵-۵ مقیاس‌های حفاظت که برای دستیارهای جوشکارها استفاده می‌شود توصیه می‌شود که دستیارهای جوشکارها و دیگر اشخاص در منطقه عملیات جوشکاری محافظت شوند: برای این منظور بهتر است از فیلترهای با عدد مقیاس ۱/۲ تا ۴ استفاده شود.

1- Arc-air gouging

جدول ۵-الف- مقیاس‌های^a حفاظت که برای جوشکاری قوسی الکتریکی یا شیارزنی قوسی استفاده می‌شود

شدت جریان به آمپر = I																		کاربرد		
۵۰۰	۴۵۰	۴۰۰	۳۵۰	۳۰۰	۲۷۵	۲۵۰	۲۲۵	۲۰۰	۷۵	۱۵۰	۲۵	۱۰۰	۸۰	۶۰	۴۰	۳۰	۲۰	۱۵	۱۰	
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	
۱۴	۱۳				۱۲					۱۱				۱۰	۹					الکترودهای محافظدار (قوس فلزی با الکترود محافظدار)
۱۴	۱۳				۱۲					۱۱		۱۰								MIG فلزات سنگین ^b
۱۵	۱۴			۱۳		۱۲	۱۱			۱۰									در MIG آلیاژهای سبک	
																			در کلیه TIG فلزات و آلیاژها	
۱۵	۱۴		۱۳			۱۲	۱۱	۱۰	۱۰					۱۰	۹				MAG	
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰														شیارزنی قوسی هوایی	
یادآوری- مناطق هاشورخورده مربوط به گسترهای است که عملیات جوشکاری معمولاً در کار رایج جوشکاری دستی مورد استفاده قرار نمی‌گیرد																				
^a مطابق شرایط استفاده، مقیاس بزرگتر بعدی یا کوچکتر قبلی می‌تواند به کار رود.																				
^b اصطلاح "فلزات سنگین" شامل فولاد، فولادهای آلیاژی، مس و آلیاژهای آن وغیره است.																				

جدول ۵-ب- مقیاس‌های^a حفاظت که برای جوشکاری پلاسمائی با قوس مستقیم استفاده می‌شود

شدت جریان به آمپر = I									کاربرد
۳۰	۱۵	۹	۵	۲,۵	۱	۰,۵			
	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵			جوشکاری قوسی میکروپلاسما
یادآوری- مناطق هاشورخورده مربوط به گسترهای است که عملیات جوشکاری معمولاً در کار رایج جوشکاری دستی مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.									
^a مطابق شرایط استفاده، مقیاس بزرگتر بعدی یا کوچکتر قبلی می‌تواند به کار رود.									

۶ ملاحظات

از نقطه‌نظر حفاظت و بهداشت چشم، در حین عملیات جوشکاری و کاربرد فنون مرتبط، بهتر است نکات زیر در نظر گرفته شود:

الف- مقیاس‌های حفاظت ارائه شده در این استاندارد در یک برنامه کاری معمولی قابل استفاده است و از تجربه حاصل از کاربردهای عملی فرآیندهای جوشکاری و فنون مرتبط بدست آمده است.

ب- برای عدد مقیاس حفاظت مربوط به شرایط کاری مشخص شده در جداول ۲، ۳، ۴، ۵-الف و ۵-ب، حفاظت در گسترهای فرابنفش و فروسرخ کافی است و جدول ۱ طوری تعیین شده است که این امر برقرار باشد. استفاده از عدد مقیاس بالاتر در عمل حفاظت بیشتر ایجاد نخواهد کرد و در عوض، معایب تعیین شده در قسمت ۴-۶ را دربر خواهد داشت.

پ- چنانچه استفاده از فیلتر انتخابی از جداول، احساس ناراحتی ایجاد کند، بهتر است شرایط روشنایی و بینایی کاربر بررسی شود.

ت- استفاده از فیلتر خیلی تار به‌طوری که کاربر مجبور شود بسیار نزدیک به منبع تابش بایستد، مضر خواهد بود و از دیدگاه بهداشت دستگاه تنفسی اشکال دارد.

ث- در مورد کاری که در هوای باز و در نور طبیعی شدید انجام می‌شود، به‌طور معمول کاهش تاری فیلتر حفاظتی تا یک مقیاس به منظور کاهش کنتراست^۱ امکان‌پذیر است.

1- Contrast